

debreczeni vezérügynökségének első titkára Pótczka Lajos a rimaszombati gőzmalom igazgatójává választatván meg, ezen állomásra, nevezetesen a vezérügynökség első titkárává a városunkban minden tekintetben előnyös ismert **Blauer Albert** nevezettet ki az igazgatóság által, s e két folyótán átveendő hivatalát.

Csáthy Károly könyvkereskedésbe lépéséről hívták. **Csáthy Károly** könyvkereskedésbe lépéséről hívták. **Csáthy Károly** könyvkereskedésbe lépéséről hívták.

Utzai verekedés. Az éjjel 11-12 óra közt a Péterinyi molnárinasok és mérnök hivatali szolgák közt, valami szóváltás folytán verekedés történt, mi hogy nagyobb mérvű nem lett, az csakis az épen idejében oda érkezett erőlyes utcai biztos hivatali buzgóságának köszönhető. Az éjjeli zavargók bekisértek.

Telegdi K. Lajos ma adta be folyamódását a városi tanácshoz, egy a Várad-utca végén — a Telegdi szálloda helyiségében felállított fűrdő-intézet engedélyezése végett. A folyamódványhoz kitűnő tervrajz is van mellékelve. E fűrdő által igen érezhető hiányon segítve városunkban, s ez intézet szép jövőnek néz elébe, s a közök népkert a fűrdőközségnek a legalkalmasabb s ételűl fog szolgálni. Reméljük hogy az engedély minni hamarabb ki fog adni.

A kapitányi hivatal a szolgálatban levő alárendelt közegek erkölcsi magaviseletét iránt is a legszigorúbb bírói szokott lenni. Így egy hajdu, ki az éjjel mint utcai zavargó szerepelt, ma tüstént elcsapatott. Igen helyesnek ezen a megjárás, mert azoktól, kik a rendfenntartásra bár mint legalsóbb közegek is hivatalban vannak, megköveteljük, hogy ok magok se vétsenek az ellen.

Szöllős Mihály nyomdász beklédé köriratát szerkesztőségünkhez, melyben tudatja, hogy Telegdi K. Lajosnak már 11 év óta működő könyvnyomdája vezetését saját felelősségére átvette. Telegdi ur kiválólag könyvkereskedésével s könyvtárával levén elfoglalva, nem fordíthatott e vállalatára annyi figyelmet, mennyit az tulajdonképen igényelt volna, most azonban oly férfit vette azt át, kinek képessége s nyomdászati minden ágában szerzett tapasztalata e vállalatra jobb jövőt ígérnek és mi ismerve Szöllős ur buzgalmas tevékenységét, hiszünk is, hogy ez üzlet felvirágozása nem marad el, mely a közönség részére nem csekély nyereséget fog biztosítani.

Simonelli A. P. és neje első magyar bűvészek szombaton és vasárnap a népkertben előadás r-ndezték. Mindkét előadás érdekesebb mozzanatairól mai lapunk helyszíne miatt holnap fogunk szólni.

A debreczeni kereskedelmi és iparbank pénztári forgalma 1870. július hónapban. — Bevétele: pénzkészlet június 30-tól 14,756 ft 51 kr. kifizetett váltó 221,937 ft 20 kr. előleg 8748 ft kamatok 3583 ft 97 kr. kamatozó betétek 98,199 ft 39 kr. ércpénz eladás 2705 ft 46 kr. péztárjegy kibocsátás 1100 ft. raktárber 51 ft 15 kr. értékpapír eladás 1226 ft 87 kr. folyó számla 125,850 ft 14 kr. részvény átirás 1 ft alapítási költség 1 ft 20 kr. nyomatvány 2 ft 80 kr. Összes 480,163 ft 69 kr.

Kiadás: tisztí és szolgai fizetés 586 ft 66 kr. leszáml. váltókra 266,937 ft, 59 kr. előlegre 7910 ft. kamatra 157 ft 46 kr. kamatozó betét visszafizetésre 81,016 ft 1 kr. ércpénz vásárlásra 2790 ft 75 kr. péztárjegy beváltásra 1100 ft szelvényvásárlásra 1447 ft 25 kr. értékpapír 1766 ft 92 kr. folyó számlára 71,975 ft 26 kr. nyomatványra 4 ft 56 kr. költségre 188 ft 19 ar. napi biztos díjakra 3 óra 365 ft. adó rovásra 138 ft 17 kr. pénzkészlet aug. 1-re 43,839 ft 87 kr. Összes 480,163 ft 69 kr.

Országgyűlési értesítő.

A képviselőház ülése jul. 30-án.

Elnök Somsich. A kormány részéről: Kerkapoly, Szilágyi, Bedekovich, Andrássy és Gorove miniszterek.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Szilágyi y i Virgil olvassa a központi bizottság jelentését a testi büntetések előíréséről szóló törvényjavaslatra vonatkozó felsőházi ízelet iránt. A közp. bizottság nem járul a felsőház módosításaihoz.

Napirenden volt az 1870. évre besorozott újonckoz behívásáról szóló törvényjavaslat.

Királyi Pál előadó a közp. bizottság nevében elfogadásra ajánlja.

Keglevich Béla gr. T. ház! A tárgyalás alatt levő törvényjavaslat lényegét nézve meggyezésben uszólván nincs és azt óhajtánánk leginkább, hogy előadástomat azzal kezdhethetm és

rekeszthetm be, hogy azt általánosságban elfogadom. De vannak körülmények, melyek szükségessé teszik, hogy meggyőződésemel követve indokoltam szavazatomat. Ekkor áttér K. B. a sajtó és főleg a jobboldali sajtó magatartására, s fejtegeti, hogy a jobb oldali lapok hangja a miniszterelnök Bécsbe menetele óta igen megváltozott, s azok most mind a háború mellett szólnak. Idei a P. N. egy cikkét, mely szintén óhajtja a sajtó fejezve győzelmet. E cikkben megfoglatlanak nevezetük az ellenék eljárása, mely gyáva télenlést ajánl a nemzetnek. A jobboldali sajtó e magatartása a szóban forgó törvényjavaslattal benyújtása idejében nem kis hatással lehetett azokra, kik szult fektetnek arra, hogy mily irányt látszik tulajdonuk nálunk. A bécsi és ezekből a külföldi lapok ebből merítik conjuncturáikat arra nézve, hogy mily irányt akar követni Magyarország, befolyása értékesítése által az általános helyzettel szemben. Ezeket szükségessé tartom constatálni azért, nehogy én ily irányt helyeslesek folytán látszassam hajlandónak e törvényjavaslatokat megszavazni. Különben szónokolt a miniszter elnök válasza Tisza K. interpellációjára kielégítette. Az idézett jobboldali lapok nyilatkozatait sem a miniszterelnököt, sem a kormányt nem akarja fel-lőssé tenni, de örülne ha a sajtó ezen része, a miniszterelnök által kifejtett irányt követné, s reméli hogy ha miniszterelnök teljes erejéből fogja befolyását ez irányban érvényesíteni. Végül élelén éjlenés közt kinyilatkozta, hogy bár pártellenfele az épen megérkezett miniszterelnöknek, mindazonáltal, annak meggyőződésemmel a házat a háború belevomatástól megvondni; és ha a vezsharang és szegény háza felét megkondul, meg lehet győződve, hogy épen oly határozottsággal fogja találni azon első közzét, kik minden pártérdeket felvetve sietni fognak azon zászló alá, melyen a jelszó, a nemzet élék kérdése lesz, hogy ott, ha egybebel nem, vértével áldozzon a haza oltárán. (Általános élék helyeslés.)

Deák Ferencz Szeretem, hogy Keglevich Béla gróf képviselő ur feleltemtelt a hirlapokat, mert ezáltal alkalmam nyílik nekem is nyilatkozni s ily nyilatkozatot én legálább valóban szükségnek is tartok. (Halljuk! halljuk!)

A kormánynak egy organuma van a hivatalos közlöny; a jobbpártnak egyetlen megbízott organuma sem létezik. Nincs ily organum, melyet a párt, mint párt fenntartana, nincs ily organum, melyet a párt mint párt befolyásait támogatna. Mindenik lap a maga és munkatársai nézetének ad kifejezést. Bármit ír az egyik vagy másik lap, azért a párt solidaritást soha nem vállal; mind az egyik független, mindegyik a maga nézetét írja le. (Általános tetzés.)

A lapoknak a dolgozóitársaiknak lehetnek egyini sympathiái; azokat követhetik, fejtegethetik; de az országunk nem szabad sympathiák és antipathiák szerint eljárni. (Általános élék helyeslés) az ország előtt csak a haza érdeke az irányadó, nem pedig az, hogy melyik hadakozó fél iránt érez több vagy kevesebb rokonszenvet. (Élénk tetzés.)

Ezt azért kellett kimondanom, mert már rég óta tapasztalom, hogy külföldön egyik vagy másik lapot egyik vagy másik párt organumának tekintik. Ujlag ismétlem, hogy egyik lap sem organuma a pártnak. Ha a párt egyes tagja egyik vagy másik lapnak dolgozó társa, ama lapban csak saját és nem a párt nézetét adja elő. A párt tehát e részben minden solidaritást elmulaszt magától, és nem akarja, nem óhajtja, hogy egyik vagy másik lap politikai előadásai a párt véleményének, a párt megállapodásának tekintessenek. (Élénk helyeslés.)

A párt véleménye és megállapodása ezen részről ép úgy mint a baloldal részéről házban nyilatkozik; ez az egyetlen kompetens hely, hol annak nyilatkozni szabad és kell. Amit egyik vagy másik lap ír, az a párt nézetének nem tekintendő, valamint tudjuk, hogy a kormány csak azt tekinti a maga nézetének, mi a hivatalos lapban, a közlönyben a hivatalos rovat alatt adatik elő.

Ezt félreértéseknek balmagarázatoknak elkerülése végett tartottam szükségessé nyilvánítani; a főforgó törvényjavaslattól nem tartom szükségessé szólni, mert hisz az eléggé van indokolva. (Helyeslés.)

Irányi Dániel mindkét törvényjavaslatra nézve elmondja véleményét. Kéri, hogy mi jött közbe a jul 13-iki ünnepélyes nyilatkozat óta, s miért kell az eddig követtet iránt megváltoztatni. Nem látja, hogy akár saját hazánk, akár az osztrák birodalom ellenében valamely nagybatalom fenyegető állást vett volna. Készülődsünk ürgyül szolgálhatnak egy más hatalommal, hasonló készülődsékre. Azon honvédségre sem szavazhat meg semmit, mely csak a közös hadsereg

kiegészítő része. Óhajtja, hogy e pillanatot elvezetett jogaink visszanyerésére használjuk fel, s állítsuk vissza nemzeti hadserünekünk. Az előterjesztett törvényjavaslatokat ezeknél fogva nem fogadjuk el a részletesen általunk.

Iránka I. nem osztja ugyan azon nézetet, mintha jogokat nyertünk volna, de Irányi nézetét nem oszthatja.

A törvényjavaslatokat minden levonás nélkül megszavazza annál inkább, mert azok tartalmaznak inkább csekélynek, mintsem soknak találja.

Gonda László nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Tisza K. A. jelen pillanatban részemről nem szándékozom polemia bocsátásni sem egy sem más irányban, (Halljuk) mert ha ezt tenném, több dolgot mondhatott it, el, a mi ellen utitakozom kellene, ép úgy egyik, mint másik oldalon. Sokkal szélszerűbbnek találom, semhogy polemia bocsátkozzam, ha egyszerűen röviden indokolni fogom, hogy én részemről miért fogadom el ezen törvényjavaslatot, a mint az benyújtott. (Halljuk!) En t. ház elfogadom ezen törvényjavaslatot, a mint az benyújtva van, azért, mert 1-ig nem tartom, hogy oly mérvű lenne, a melynek fogva már a fegyveres semlegesség veszélyébe vonatnék.

Mert én legálább azt, ha akkor, midőn egész Európában mindenik gondoskodik saját biztonságáról, egy állam nem tesz egyebet, mint hogy rendes béke idején hadserünekét oly állapotba való helyezéséről gondoskodik, hogy ha mégis a veszély bekövetkezik, az ország védelmen ne legyen, ezt én a fegyveres semlegességgel összehavathatnám nem tartom. (Helyeslés.)

Elfogadom továbbá azért is, mert én ugyan elégedetlen vagyok, nem titok, hisz megmondtam először, azon viszonyban, melyben én mi hadserügre vonatkozólag is állunk, én azon viszonyt jónak nem tartom, sőt tartom rossznak, sőt még arról is meggyőződve vagyok, hogy ha az azon viszonyt ur rendeztetet volna, mint általában óhajtottam volna, mint általában magyar hadserünekünk, sokkal kevesebb aggodalommal kellene szembe menünk a jövővel mint most. De ha arról még is vagyok győződve, mind a mellett azt tartom, hogyha egy rendszert rossznak tartok is, nem szabad — mitután a jó rendszert eltebe léptetni nincs hatalmamban — megtagadni ezen rendszer szentit is azt, a mi az ország megvédésére szükséges. (Helyeslés.)

Mert ha az ország megvédetük, a rossz rendszert ki lehet javítani, de ha az ország elveszett, akkor arról több szó nem lehet. (Élénk helyeslés) Ézen nézetek azok, a melyeknél fogva t. ház én e törvényjavaslatot megszavazom. Végeztem meg csak azt vagyok bátor megjegyezni, hogy Keglevich képviselő társam és barátom egyáltalában nem szándékozik a miniszteriumot, vagy a többséget solidaritásba helyezni azon lapok nyilatkozataival, a melyeket feleltemtelt, azon azon lapok irányában isten tudja milyen pressióra hívti fel a házat, ó csak egyedül constatálni akarja, hogy maga részéről azon irányt veszélyesnek tartja, és hogy azon irány számára nem volna hajlandó semmit megszavazni. Ennek meggyőzése után miként előbb is mondtam én ezen törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául ép egy egészben mint részleteiben ez általam elmondott indokoknál fogva elfogadom. (Helyeslés.)

Pulszky Ferencz utal Belgiumra és Svajcra, mely államok semlegessége biztosítva van, s mégis fegyveresen tartják fel biztosságukat. A törvényjavaslatot elfogadja.

Thury Gergely nem irigylí azoknak, kik a törvényjavaslat ellen szavaztak, sem politikai bölcsességüket, sem hazafi érzelmeiket, s feltétlenül elfogadja a törvényjavaslatot.

A nagy többség erre általánosságban úgy, mint részleteiben elfogadja a törvényjavaslatot. Következett a honvédelmi miniszterium 5 millió frtnyi póthiteléről szóló törvényjavaslat, mely általánosságban minden vita nélkül elfogadott. A részletes tárgyalásnál **H o r n e d e** szólt fel az iránt, hogy a honvédség felszerelésénél a magyar ipar több figyelemmel részesüljön.

Előadottakot ezután még a külügyminiszterium póthiteléről szóló törvényjavaslat is, s mindhárom törvényjavaslat végmegszavazása a holnap d. e. 12 órakor tartandó ülésre tüzetett ki.

Végül felolvastatták az egyesült vasuti és pénzügyi bizottságok jelentése az 1868-ki 45.

törvénycikk módosításáról szóló törvényjavaslatot iránt, s az osztályokhoz utasítottai határozatot.

A felsőház d. e. 10 órakor tartott ülésében a jegyzőkönyv hitelesítése után **H o r v á t h** igazságügyminiszter felelt **Nyáry Gyula** b. interpellációjára a honvédek váltóképeségéről illetőleg. Nincs szükség — ugymond — novelláris intézkedésre, miután a honvédek váltóképeség kétsége kivül van helyezve.

Ezután végbeament a szavazás a mentelmi bizottság megalakítására.

Napirenden volt a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat. A belügyminiszter gr. Szapáry Gyula képviselte.

Az általános vitában részt vettek: Szegényi László, Wenkheim Béla b. Návay Tamás, Fiáth Ferencz, Vay Miklós b. Perczel Miklós, Haller Sándor gr., s Vay Lajos b. Mind a törvényavaslat mellett nyilatkoztak. Az általános vita 2 órakor ért véget, s 4-ig keresztül lovagoltak az egész törvényjavaslaton. **E ö t v ö s** miniszter vizgatózott arra, hogy semmiféle módosítás keresztil ne menjen.

A képviselőház az jul. 31-én déli 12 órakor tartott ülésében az 5 millió frt póthiteléről, az újonckoz behívásáról, s a közoktatási miniszterium póthiteléről szóló törvényjavaslatot, harmadszor is fölolvastatván, végleg megszavaztattak, s a felsőházzal átküldetni határozották. Erre az ülés 1 órára felkötözött.

A felsőház 1 órakor tartott ülésében Széll Kálmán képviselőházi jegyző átnyújtotta az említett, s a közbiztonsági póthitelről szóló tárgyalások a két első a holnap d. e. 10 órakor tartandó ülés napirendjére tüzetett ki. Ugyanez ülésben az igazgató bizottság jelentése alapján **Maszák Gyula** a felsőházi napló szerkesztőjéül választotta. **Nyáry Gyula** b. pedig interpellálta a közlekedési és pénzügyi minisztereket, hogy szándékoznak-e a hídvarmót a budapesti lánchídon mérsekelní.

A képviselőházban fél 2 órakor az ülés újabb megnyitván. **Nyáry Gyula** b. felsőházi jegyző jelentette, hogy a felsőház hozzájárult a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslathoz, minek folytán az szentesítés végett jel fog terjesztetni.

Ezután **B e r e n c z e y László**, a központi bizottság előadója olvassa a bizottság jelentését az 1868-ki 45. t. cz. módosításáról szóló törvényjavaslat iránt (eredélyi vasut). A jelentés tárgyalása a holnap fél 1 órakor tartandó ülésre tüzetett ki.

Fővárosi értesítő.

C s e r n á t o n y és **K l a p k a** közt, mint a pesti lapok futólaj érintettek, kellemetlen össettétek jött létre. Mi szándékosan hallgatunk arról eddig, de miután az ügy a lovagiaság terén már elintéztetett nincs okunk tovább is hallgatni melőzni azt s a „Hon” után közöljük, hogy a párjap tegnapelőt hajnalban ment vége Pesten az ülőti ut irányában, egy **Lónyayféle** birtokon **Csernátony** segéde **Ivánka Imre** és **br. Simonyi Lajos** volt, **Klapkák gr. Eszterházy Pál** és **gróf Zichy Manó**. Fegyverül pistoly volt megállapítva. Felállítás 25, közeledés 5 lépés. Előbb **Csernátony** lött, aztán **Klapka**. Egyik sem talált. Az első lövés után az ügyet befejeztetnek nyilvánították a segédek. — A főkapitányság 4 órakor mind **Csernátony**, mind **Klapka** szállása körül felállított embereit, de azok már 3 órakor eltávoztak hazulról.

A budai vaspálya indóházában egy idő óta sinek felszágatásában és lerakásában gyakorolják a katonaságot.

Ligeti Antal befejezte azon négy gyönyörű tájképet, melyek az akademia álléstermelők fogják díszesíteni.

Hajnal d é r s e k 10,000 frt értékű földterjesztésit kötvényt helyezett el a muzeummal egy fűvészi gyűjtemény alapítására.

Vadnai Károly az esküdtészek a Forster-féle sajtóper alkalmából 11 szóval 1 ellenében felmentette és Forstert a perköltésgekben elmarasztalta.

Római régiség. Közelebb az óbudai csatornázásnál a munkások ismét régiségre akadtak, és pedig egy falazatra, mely a régi Aquincum vízvezetékének egy része volt. A városi hatóság azonban tudósítja a magyar nemzeti muzeumot ez „új” régiségről.

A budai szinkörben közelebb az irői segélygyűlet javára műkedvelői előadást rendeznek.

Pesten egy csinos leány csábító mosolylyal kínálgatja török dohányát, de ugyan megvárja, a ki vesz tőle, mert feladja, hogy megkapassa a feljelentési díjat.

A népszínház z lebontását a napokban már megkezdék. Mint hogy a belső szerelés, a páholyok, zártzsekek s általában majdnem minden, jókában szétszedhető, vidéki színházak felszereléséhez valamire szükségük van, jutányosan hozzájuthatnának, ha a budai tanács-hoz fordulnak.

Belföldi hírek.

Szép kegyeletesség. Bécs városának számos választó polgára, képviselője **Gonda László**hoz intézett levélben meghatóan tolmácsolják hazafiai részvétüket s mély fájdalomukat a közelebb elhalt ellenzéki képviselő: **Ludvig János** és **Mátyus U z o r** elvesztése felett, kérve, hogy ez nyilvánosságra hozassék.

Sárköz-Ujlakon (Szatmármegyében) folyó hó július 24-én új magyar királyi távirati állomás nyitott meg korlátolt napi szolgálattal.

Szegeden megindítottak a hídhezt bűvizsgálatok; odaértek a pétervári rabok is, mintegy 70-en, kik összesen 83 büntény követkettek el, s többnyire Macsvánzkival voltak összekötésben.

A keleti vasut várad-kolozsvári részének mutáni és hatósági megvizsgálása f. hó 25-én megtörtént. A 20 mérföldnyi vonalat a keleti vasut igazgatósága által kiküldött bizottság 5 óra és 3 perc alatt járta be, s mi a legörvendetesebb, semmi akadályra nem találtak, mi a megnyitást megakadályozná. **Kolozsvár** pedig az indóház felszerelésén nagyban működnek, s így remélhető, hogy e vonal nem sokára át fog adni a közforgalomnak.

Kolozsvárról a minap 17 elteit rablót kísértek Budára, kik másnap ismét tovaszállították az illavai fogházba.

Nagy-Bárod dróli panaszoknak hogy a várad-kolozsvári vasutnál alkalmazott hivatalnokok elsőtől az utolsóig, vagy morvák vagy csehek, vagy németek. Ugyan miért nevezik hát „magyar” keleti vasutnak?

A magyar kath. püspökök kik a csalhatatlanság ellen szavaztak, mindenütt nagy kitüntetések fogadták. Inven látszik a csalhatatlanság népszerűsége.

Gyászjelentés. **Bodó Emilia** Krasznay Péterné, **Bodó Katalin** Nemes Gyuláné, **Nyíri Ferencz** néhai **Bodó Antonia** férje, magán, gyermekeik, s férjének, egy **Kelemen Gábor** s **Leány Kelemen** Ilonka férjézet **Sántha István**, — nemkülönb, **Dezsy Károly** néhai **Kelemen Mária** nejműltől származott gyermekei nevében, — mely fájdalommal jelentik a felehetetlen edes anya, nagynya, testvér, nagynéne és anyósok ö. v. **Bodó László** né szüli **Kelemen Antonia** né Szabolcsmezői Kemece községében. E. 1870-ki évi július 25-én, életének 67-edik évében, végelgyengülésben történt gyász kimulát. Béke poraira!

Legújabb.

A „Debreczen” magántávirata:

Pest, aug. 1. Az angol költögyér a porosz tiltakozást a francia kedvezmény miatt visszautasítá, fenyvegrén követének Berlinből visszahívásával. A podgyász szállítás a Brenner át be van állítva.

H I R D E T É S E K.

Eladó, vagy bérbeadó nagyobb szerű ház.

Debreczenben a Széchenyi-utczán 1804. sz. a. ház, mely tartalmaz 14 szobát, 3 előszobát, 4 konyhát, szép nagy udvarral s angol kerttel együtt, szabad kézből eladó, vagy fogadóni, mulatóhelyül 1871. évi pünkösztől fogva bérbeadandó. Értekezhetni a bent lakó tulajdonossal.

Árverési hirdetmény.

A vagyonbukott **Paul Lipót** csődötmegéhez tartozó ingóságok, nevezetesen: villany- és gyufakészítésre használható s egyéb anyagok, a csődhitelrezi választmány határozata folytán f. évi aug. 3-án d. u. 3 órakor a Széchenyi-utca végén 1788. sz. a. fekvő ház udvarán készpénz fizetés mellett nyilvános árverés utján el fognak adni, mely alkalomra a venni szándékozók ezenel meghívattak. Kelt Debreczenben, jul. 26. 1870.

Nemes Kálmán, mint tömegdonnok.